

WOUD *Lopen*

WANDELEN IN
OOST-VLAAMSE BOSSEN

5

WANDEL
ROUTES

OP DE WANDELNETWERKEN
**ZWALMVALLEI
GETUIGENHEUVELS
MEETJESLANDSE BOSSEN
BRABANTSE KOUTERS**

WOUD *Lopen*

WANDELEN IN OOST-VLAAMSE BOSSEN

De Oost-Vlaamse bossen zijn zeker niet de grootste van het land, maar soms zijn de kleinste écht de fijnste. Denk aan Bos t' Ename, wat vermoedelijk het rijkste en best onderzochte bos van West-Europa is. Het ligt bovendien aan de rand van het historisch waardevolle dorpje Ename en maakt er letterlijk deel uit van een rijke geschiedenis. Je komt er niet om urenlang te verdwalen in het groen, maar wel om je onder te dompelen in een totaalervaring van cultuur en natuur. Ideaal voor een zondags uitstapje, of als zijsprong tijdens een weekendje Oudenaarde. Zo heeft elk bos in deze wandelgids een eigen verhaal en eigen zegeningen. Het Buggenhoutbos leent zich met zijn verharde paden en fit-o-meter perfect voor sportieve tochten, terwijl het Kluisbos vooral een recreatiebos is dat gezinnen met kinderen bekoort. Het Kravaalbos ligt in de culinaire Faluintjesstreek, waar hopscheuten en bier regeren. Het Landschapspark Drongengoed is dan weer het grootste aaneengesloten bos van de provincie, goed voor uren wandelplezier. Vijf routes, vijf thema's: wat kies je als eerste?

WEET**05**

Waar vind je de Oost-Vlaamse bossen?
Wat kan je er beleven? En wie of wat
kom je er zoal tegen?

WANDEL

Vijf knooppuntenroutes op de wandel-
netwerken Zwalmvallei, Getuigenheuvels,
Meetjeslandse Bossen en Brabantse Kouters.

1**14****BOS T'ENAME**

4,6 km | VLAAMSE ARDENNEN

2**26****DRONGENGOEDBOS**

6,0 km | MEETJESLAND

3**38****KLUISBOS**

6,4 km | VLAAMSE ARDENNEN

4**50****KRAVAALBOS**

7,9 km | SCHELDELAND

5**62****BUGGENHOUTBOS**

8,1 km | SCHELDELAND

ONTDEK**62**

Hoe gebruik je de wandelnetwerken?
Wat als je zin hebt in nog een extra
ommetje? En waar kom je meer te
weten over de Oost-Vlaamse bossen?

DE OOST-VLAAMSE BOSSEN

INTRO

Oost-Vlaanderen is misschien niet de dichtst beboste provincie van het land. Toch zijn er genoeg bosrijke gebieden om al wandelend te ontdekken, in elk seizoen van het jaar en voor elk type wandelaar.

➤ Denk aan een bos. Wellicht haal je spontaan het beeld van een kathedraalbos voor de geest, met statige beuken die tot aan de hemel reiken. Of misschien ben je meer het sparrentype, en is een bos voor jou pas echt die naam waardig als het er diep en donker is en je er eindeloos in kan verdwalen. Feit is dat een bos zich niet voor iedereen op dezelfde manier laat definiëren. Bomen zijn een basisvereiste, maar ook struiken, planten, dieren, schimmels en bacteriën horen er in thuis. En of die

bomen nu dicht bij elkaar, of iets verder uit elkaar verspreid staan, maakt het ene bos niet meer bos dan het andere.

Ecosysteem

Een bos is dus meer dan bomen alleen. Het is een ecosysteem, waarin alle organismen in een hecht verband samenleven en afhankelijk zijn van elkaar. Ze zijn elk op hun manier getuigen van het grote oerbos dat na de laatste ijstijd in West-Europa ontstond.

Uit het niets

Naarmate het klimaat milder werd, zo'n elfduizend jaar geleden, begonnen bomen en struiken uit het niets te groeien, tot wanneer het grootste deel van West-Europa uit bos bestond, vijfduizend jaar later. Jonge en oude bomen stonden er kriskras door elkaar. Kreupelhout en struikgewas ertussenin. Hier en daar ook moerassen en graslanden, met grazende oerossen en jagende wolven.

Soorten rijkdom

Toen begon de kap, eerst gematigd tijdens de Bronstijd, later zonder remmingen, tijdens de middeleeuwen. Vandaag blijft in Oost-Vlaanderen net geen 17.000 hectare bos over, goed voor iets meer dan

5% van de totale oppervlakte. Dat is zowat de helft van het Vlaamse gemiddelde. Toch vormt elk van die bossen een biotoop op zich, met een unieke soortenrijkdom en een bladerdek dat tal van verhalen herbergt. Het is aan de aandachtige wandelaar om die te ontdekken. Onze vijf wandelroutes vormen alvast een goede start.

En bij ons?

We gaan er vaak van uit dat Vlaanderen vroeger meer bossen telde dan nu. Dat gaat maar gedeeltelijk op. Zo zien we op de Ferrariskaarten uit 1770 dat zelfs een regio als de Kempen niet altijd even bosrijk was. Wel opvallend op die kaarten is dat Oost-Vlaanderen wél relatief groen en bebost was. In het Meetjesland waren de bossen ten zuiden van Eeklo ruimer dan vandaag. In de Vlaamse Ardennen had je zelfs één ononderbroken bossengordel tussen Ronse en Brakel. Ook het Kluisbos was pakken groter. Het Kravaalbos en het Buggenhoutbos hadden ongeveer dezelfde oppervlakte als vandaag.

● Zelf een blik werpen op historische kaarten? www.geopunt.be.

EEN BOS VOOR ELK SEIZOEN

Drongengoedbos

Eindeloos winterwandelen doe je in Landschapspark Drongengoed, wanneer de heidegrond van het Maldegemveld bevroren is. Zorg voor een stevig paar schoenen en trek er bij voorkeur 's ochtends of bij valavond op uit, dan spot je misschien ook een ree of een damhert.

p. 26

Kravaalbos

Tijdens de vroege lente, wanneer de bomen amper bladeren dragen, profiteren voorjaarsbloeiers als meiklokjes en wilde hyacint van het directe licht om een kleurrijk tapijt te weven. Meer naar de zomer toe begint ook de hop op de velden rond het bos te groeien.

p. 50

Bloemtapijten in de lente, schaduwplekjes in de zomer, gouden sluiers in de herfst of de krakende grond onder je voeten in de winter: bossen zijn in elk seizoen de moeite waard. Toch springen de vijf exemplaren in deze gids tijdens bepaalde periodes van het jaar elk op hun manier uit de band.

Bos t'Ename

Het Bos t'Ename is op z'n mooist bij de overgang van lente naar de zomer, wanneer de bloeiende fruitbomen en bessenstruiken, het friscgroene bladerdek in het bos en de geelgekleurde weiden rondom voor een explosie van kleur zorgen.

p. 14

Kluisbos

Door de talrijke horecaken en recreatiemogelijkheden is het Kluisbos vooral tijdens de zomer een topper. Trakteer jezelf op een pannenkoek of een streekbiertje op een van de vele terrasjes terwijl je koters zich vermaken op de natuurlijke speeltuigen van speelzone Bosuil.

p. 38

Buggenhoutbos

De belangrijkste troef van het Buggenhoutbos laat van zich spreken tijdens de vroege herfst, wanneer de befaamde wintereiken hun vruchten afwerpen en de eikels met grote, witte netten worden geoogst om elders in Europa bossen mee aan te planten.

p. 62

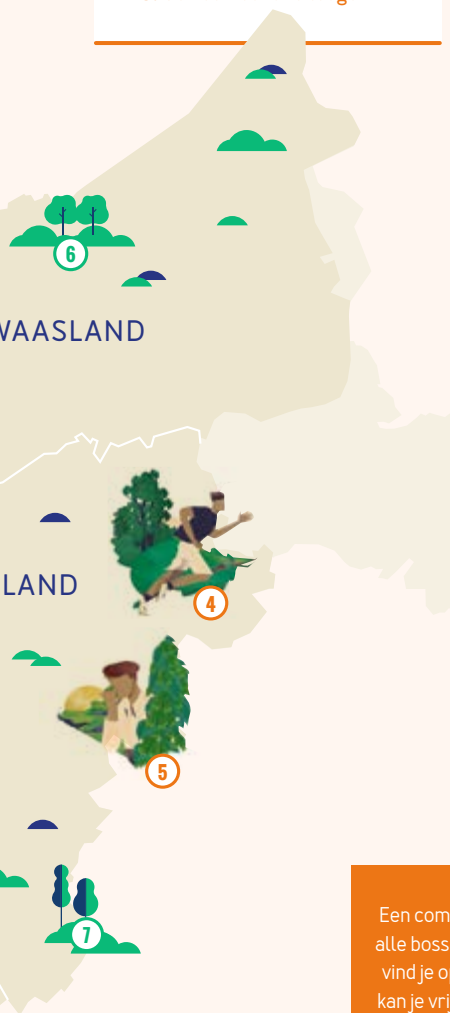
GROENE LONGEN

In deze gids sturen we je wandelen in vijf groene longen, maar uiteraard kan je ook op andere bosrijke plekken in onze provincie een frisse neus halen, aan de hand van bewegwijzerde wandelroutes of de knooppunten van de Oost-Vlaamse wandelnetwerken.

DE 5 GEBODEN VAN HET BOS:

1. Blijf op de paden
2. Respecteer verbodsborden
3. Pluk geen bloemen of planten
4. Gun de dieren rust
5. Geniet met volle teugen

IN DEZE GIDS

- 1 Bos t'Ename: 🦿 p. 14
- 2 Landschapspark Drongengoed: 🦿 p. 26
- 3 Kluisbos: 🦿 p. 38
- 4 Kravaalbos 🦿 p. 50
- 5 Buggenhoutbos 🦿 p. 62

15 ANDERE BOSSEN met bewegwijzerde wandelpaden

- 1 Landschapspark Bulskampveld
- 2 Provinciaal Domein Het Leen
- 3 Lembeekse Bossen
- 4 Kloosterbos
- 5 Heidebos
- 6 Stropersbos
- 7 Neigembos
- 8 Raspaillebos
- 9 Livierenbos
- 10 Brakelbos
- 11 Bos Ter Rijst
- 12 Muziekbos
- 13 Lozerbos
- 14 Hospicebossen
- 15 Cotthembos

Een compleet overzicht van alle bossen en wandelroutes vind je op onze website. Die kan je vrij downloaden om te gaan wandelen.

- www.tov.be/natuur
- www.tov.be/wandelen

WANDEL

VIJF WANDELROUTES IN
OOST-VLAAMSE BOSSEN

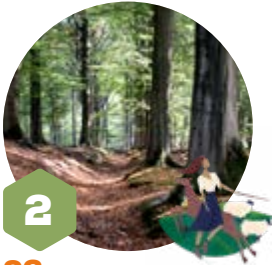

1

14
BOS T'ENAME

4,6 km | VLAAMSE ARDENNEN

2

26
DRONGENGOED

6,0 km | MEETJESLAND

3

38
KLUISBOS

6,4 km | VLAAMSE ARDENNEN

4

50
KRAVAALBOS

7,9 km | SCHELDELAND

5

62
BUGGENHOUTBOS

8,1 km | SCHELDELAND